

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ประเทศอินเดีย
๒๓ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
[ตอนที่ ๖] จบ

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ ประเทศอินเดีย

๒๓ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
[ตอนที่ ๖] จบ

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

[ตอนที่ ๖] กราบพระรัตนตรัย ใจชื่นบาน

กิจกรรมต่างๆ ในการเดินทางของคณะของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ในโอกาสนำพระรัตนบุษยภาชน์ฯ ไปถวาย ณ พระมูลคันธกุฎีวิหาร สารนาถ เมือง

พาราณสี ประเทศอินเดียครั้งนี้ สิ้นสุดลงที่พาราณสี จากนั้นคณะของข้าพเจ้าที่บินมา
โดยเครื่องบินแอร์อินเดีย ได้แยกไปขึ้นเครื่องบินเดินทางกลับกรุงเทพฯ ที่นิวเดลี แต่
คณะของท่านอาจารย์บินตรงจากพาราณสีกลับสู่กรุงเทพมหานคร โดยเครื่องบินของ
การบินไทย

คณะของเรา ซึ่งนอกจากจะบินโดยสายการบินแอร์อินเดียแล้ว ยังพักที่โฮเต็ลอินเดียด้วย ในวันสุดท้ายที่พาราณสีก่อนเดินทางกลับ มีโปรแกรมที่จะเดินทางไปชมแม่น้ำคงคา ตอนเช้าตรู่เมื่อถึงเวลานัดหมาย ทุกคนลงมานั่งรอเพื่อนๆ สหายธรรมจนครบ จึงออกเดินทาง บางท่านที่เคยมาอินเดียหลายหนแล้ว หลายคนก็สุมครใจนอนต่อ

สำหรับข้าพเจ้าเอง ยังไม่เบื่อที่จะได้ไปลองเรือชมแม่น้ำคงคา เพราะรู้สึกว่าได้เห็นภาพและบรรยากาศที่มีเสน่ห์และกลิ่นอายของอินเดียจริงๆ ทั้งยังเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เกิดระลึก ศึกษา พิจารณาธรรมต่างๆ ที่เคยได้ยินได้ฟังมา เป็นประโยชน์อย่างยิ่งครับ

"...ควรที่ทุกคนจะคิดถึงประโยชน์ของการเกิดมามีชีวิตเป็นมนุษย์ในขณะนี้ ทุกคนย่อมจะมีทางเดินของชีวิต ซึ่งมี ๒ ทาง คือ ทางหนึ่ง เลือกที่จะหมุนเกลียวเข้าไปให้จมลึกลงในปลักของสังสารวัฏต่อไป และอีกทางหนึ่ง คือ เลือกที่จะหมุนเกลียวออกจากสังสารวัฏ ที่ละเล็กทีละน้อย...ในขณะนี้ก็มีโมหะ คือ ขณะที่เห็น ก็ไม่รู้สภาพความจริงของนามธรรมและรูปธรรม ในขณะที่กำลังเห็นในขณะนี้เอง หรือแม้ในขณะที่ได้ยินเดี๋ยวนี้ ไม่รู้ลักษณะของนามธรรมและรูปธรรมในขณะที่ได้ยิน และเสียงที่ปรากฏขณะนี้จะคลายเกลียวจากโมหะ โดยการอบรมเจริญปัญญา รู้ลักษณะของสภาพธรรม หรือว่า จะพอใจในการหมุนเกลียวของโมหะให้มากขึ้นอีก โดยละเลยการที่จะระลึกรู้ศึกษา รู้สภาพธรรมที่กำลังปรากฏ นี่คือเส้นทางของชีวิต ที่ทุกคนจะพิจารณาเลือกเดินต่อไปทุกๆ ขณะ แม้ในขณะนี้เอง

(คัดจากกระดานธรรมทัศนะ)

"...แต่ละบุคคลที่เกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาตินั้น ไม่เหมือนกันเลย ทั้งการสะสมและการได้รับผลของอดีตกรรมที่ได้กระทำมาแล้ว การจะได้รับสิ่งที่ดี ที่น่าปรารถนา น่าใคร่ น่าพอใจในชีวิตประจำวันนั้น เป็นผลของกุศล เป็นไปไม่ได้เลยที่กุศลจะให้ผลเป็นสิ่งที่ไม่ดี ในทางตรงกันข้าม เมื่อถึงคราวที่อกุศลกรรมให้ผล (ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม) ย่อมทำให้ได้รับสิ่งที่ไม่ดี ไม่น่าปรารถนา ตามสมควรแก่กรรมที่ได้กระทำมาแล้วนั่นเอง..."

(คัดจากกระดานธรรมทัศนะ)

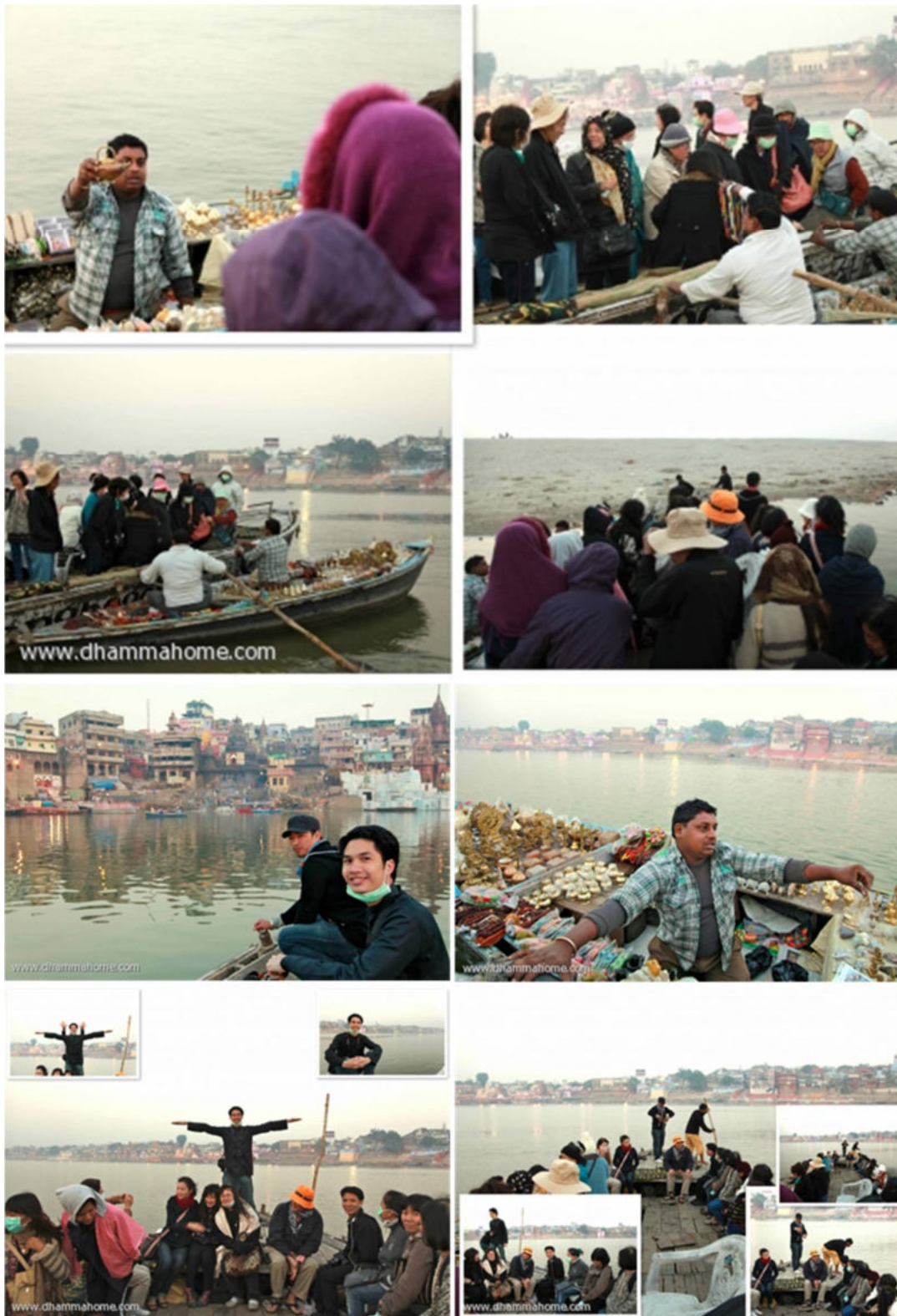
ภาพที่มองจากฝั่งที่เรียกว่า ฝั่งนรก ไปยังฝั่งที่เป็นสวรรค์ เป็นฝั่งตะวันตกของแม่น้ำคงคา ที่มีตึกกรามบ้านช่องใหญ่โตเต็มไปหมด ส่วนฝั่งนรกนี้ มีเพียงเนินทรายกว้างใหญ่ ไม่มีบ้านเรือนผู้คนอาศัยอยู่เลย เพราะเป็นฝั่งที่มีแต่เศษกระดูกจากซากศพที่ถูกน้ำพัดพามาเกยฝั่งไว้

"...ความตาย เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับผู้ที่มีความเกิดเป็นธรรมดา ทุกชีวิตล้วนมีความตายเป็นที่สุด ไม่มีใครแม้แต่คนเดียวที่เกิดมาแล้ว จะไม่ตาย ถ้าศึกษาพระธรรม ก็จะเข้าใจว่า ความตาย คือ ขณะที่จิตจิตเกิดขึ้น ทำกิจเคลื่อนจากความเป็นบุคคลนี้ สิ้นสุดความเป็นบุคคลนี้ ความผูกพัน ความเยื่อใยที่มีกับบุคคลทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นมารดาบิดา ญาติสนิทมิตรสหายเป็นต้น ก็เป็นอันจบสิ้นเพียงชั่วขณะจิตเดียว คือ จิตจิตเกิดขึ้นเท่านั้น และไม่สามารถย้อนกลับมาเป็นบุคคลนี้อีกได้เลยตราบใดที่ยังมีกิเลส เมื่อตายแล้วต้องเกิดอย่างแน่นอน อีกไม่นานก็ได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น รส ถูกต้องกระทบสัมผัส คิดนึกอีก จิตเป็นกุศล เป็นอกุศลอีก ดำเนินไปอย่างไม่มีวันสิ้นสุด จนกว่าจะรู้แจ้งอริยสัจจธรรม บรรลุเป็นพระอรหันต์ ปรินิพพานแล้ว ไม่มีการเกิดอีกเลย..."

(คัดจากกระดานธรรมทัศนะ)

"...เรื่องตาย ไม่ใช่เรื่องใหญ่ เพราะเป็นจิตขณะเดียวที่เกิดขึ้น เราจะต้องตาย ตายเหมือนกับคนที่ตายไปแล้วนั่นแหละซึ่งเป็นความจริงไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ แต่สิ่งที่น่าคิดพิจารณาอยู่เสมอเวลานั้นก็คือ ช่วงเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่นี้ จะดำเนินไปอย่างไร เพราะไม่มีใครรู้ได้ว่าจะตายเมื่อไหร่ ดังนั้น ชาตินี้ ยังมีกิเลสมาก เต็มไปด้วยอกุศลประการต่างๆ ทั้งโลภะ โทสะ โมหะ เป็นต้น อีกทั้งปัญญาก็ยังไม่เจริญก็ต้องเป็นผู้ไม่ประมาท หมั่นศึกษาพระธรรม ฟังพระธรรมอบรมเจริญปัญญา เพื่อเข้าใจสภาพธรรม ตามความเป็นจริง และขัดเกลากิเลสในชีวิตประจำวัน..."

(คัดจากกระดานธรรมทัศนะ)

"...กัลยาณมิตรเป็นทั้งหมดของพรหมจรรย์จริงๆ ถ้าไม่มีกัลยาณมิตร สัตว์ทั้งหลายย่อมกระทำความกรรมดีบ้าง กรรมชั่วบ้าง ที่ไม่ได้เป็นเหตุทำให้หลุดพ้นออกไปจากวัฏฏะได้เลย..."

"...เมื่อได้มีโอกาสศึกษาพระธรรมโดยการฟังพระธรรมจากแผ่น mp 3 วิทยู เว็บไซต์ไปสนทนาธรรมที่มูลนิธิ ฯ ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ (ยกเว้นติดธุระนานๆ ครั้ง) มีกลุ่มสนทนาธรรม เข้าเว็บไซต์ค้นคว้าและสนทนาธรรม ได้เจริญกุศลบ้างตามโอกาส ได้เห็นการสะสมอุปนิสัยปัจจัยของสหายธรรมที่วิจิตรและหลากหลายมาก ช่องว่างทางความคิดก็เยอะมากจริงๆ ถ้าเข้าใจว่าเป็นเรื่องการสะสมมาของแต่ละบุคคลทั้งกุศลและอกุศล เว็บไซต์นี้ก็คงมีความหลากหลาย มีน้ำใจ อบอุ่น ละมุนละม่อม เกื้อกูล เป็นกัลยาณมิตรให้อภัย คิดต่อกันในแง่ดี อื่นๆ อีกมากมาย เพราะทุกคนสะสมมาไม่เหมือนกันจริงๆ แต่เชื่อว่าทุกท่านมีความปรารถนาดีต่อกัน..."

(คัดจากกระดานธรรมทัศนะ)

สัตว์อันเรามีได้เชื้อเชิญ ก็มาจากที่นั่น เรามีได้อนุญาต ก็ไปจากที่นี่ เามาจากที่ไหนกันแน่นอน อยู่ได้ ๒-๓ วัน ก็ไปแล้วสู่ทางอื่น จากที่นี้ก็มีกำลังไปสู่ทางอื่น จากที่นั่นก็มีเขาละ [ตาย] ไปแล้วท่องเที่ยวอยู่โดยรูปของมนุษย์ จักไปก็มี เามาอย่างใด ก็ไปอย่างนั้น จะคร่ำครวญเพราะเหตุนั้นไปทำไม.

พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรีคาถา เล่ม ๒ ภาค ๔ หน้า ๒๐๘
ปัญจस्ताปฎาจารย์เถรีคาถา

"...ทุกคนมีทางเดินของชีวิต จะเดินทางไปทางไหน ระหว่างชั่ว กับ ดี ย่อมขึ้นอยู่กับ การสะสมของแต่ละบุคคล ชีวิตคือ นามธรรมและรูปธรรม ที่เกิดขึ้นแต่ละขณะ ที่เกิดดับสับต่ออย่างรวดเร็ว ตั้งแต่เกิดจนตาย ภพแล้วภพเล่าไม่เคยหยุด จิตแต่ละขณะที่เกิดขึ้นจึงเป็นสังสารวัฏฏ์ ถ้าจิตไม่ดี คือ ชั่ว เกิดขึ้น ก็ทำให้มีความประพฤติไม่ดี ทั้งทางกาย และทางวาจา แล้วจุดหมายปลายทางคืออย่างไร ถึงแน่นอน คือ อบายภูมิ แต่ถ้าจิตที่ดีงามเกิดขึ้น ก็ทำให้ความประพฤติดีงามเกิดขึ้นเป็นไป ทั้งทางกาย และทางวาจา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ เป็นไปกับการอบรมเจริญปัญญา ซึ่งจะเป็นเหตุให้สามารถรู้แจ้งอริยสัจธรรม ดับกิเลสได้ตามลำดับขั้น ในที่สุด เป็นการเดินทางของชีวิตที่ประเสริฐสุดที่ได้รับ..."

(คัดจากกระทู้ [กำลังเดินทางไปไหน](#) โดย เมตตา)

บุคคลผู้ยังใจให้เลื่อมใส ให้ทานด้วยโภคทรัพย์ทั้งหลายที่ได้มาโดยชอบธรรม ย่อมเป็นผู้ยืดยื้อถ้อยชนะไว้ได้ในโลกทั้งสองของผู้มีศรัทธาอยู่ครองเรือน คือเพื่อประโยชน์เกื้อกูลในปัจจุบัน และเพื่อความสุขในสัมปรายภพ การบริจาคของคฤหัสถ์ ดังกล่าวนั้น ย่อมเจริญบุญ

พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปัญจก-ฉกกนิบาต เล่ม ๓ หน้าที่ ๖๖๗ อธิษฐาน

หลังจากที่ได้ลองเรือชมแม่น้ำคงคา และเดินทางกลับโรงแรมที่พักเพื่อรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้ว ทุกท่านก็เก็บสัมภาระขึ้นรถ เดินทางไปยังสนามเพื่อกราบนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ เป็นครั้งสุดท้ายก่อนเดินทางกลับประเทศไทย

[๑๓] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้ารับสั่งกะพระปัญจวัคคีย์ว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ที่สุด ๒ อย่างนี้ อันบรรพชิตไม่ควรเสพ คือ การประกอบตนให้พัวพันด้วยกามสุขในกามทั้งหลาย เป็นธรรมอันเลว เป็นของชาวบ้าน เป็นของปฤชชน ไม่ใช่ของพระอริยะ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ๑. การประกอบความเหน็ดเหนื่อยแก่ตน เป็นความลำบาก ไม่ใช่ของพระอริยะ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ๑.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ปฏิปทาสายกลาง ไม่เข้าไปใกล้ที่สุดสองอย่างนั้นนั้น ตถาคตได้ตรัสรู้แล้ว ด้วยปัญญาอันยิ่ง ทำดวงตาให้เกิด ทำญาณให้เกิด ย่อมเป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้ เพื่อนิพพาน.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็ปฏิปทาสายกลาง ที่ตถาคตได้ตรัสรู้แล้วด้วยปัญญาอันยิ่ง ทำดวงตาให้เกิด ทำญาณให้เกิด ย่อมเป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้ เพื่อนิพพานนั้น เป็นไหน? ปฏิปทาสายกลางนั้นได้แก่ อริยมรรคมีองค์ ๘ นี้แหละ คือ ปัญญาอันเห็นชอบ ๑ ความดำริชอบ ๑ เจรจาชอบ ๑ การงานชอบ ๑ เลี้ยงชีวิตชอบ ๑ พยายามชอบ ๑ ระลึกชอบ ๑ ตั้งจิตชอบ ๑.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้แลคือปฏิปทาสายกลางนั้นที่ตถาคตได้ตรัสรู้แล้วด้วยปัญญาอันยิ่ง ทำดวงตาให้เกิด ทำญาณให้เกิด ย่อมเป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้ เพื่อนิพพาน.

พระวินัยปิฎก มหาวรรค เล่ม ๔ ภาค ๑ หน้าที ๕๕ ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ปฐมเทศนา

พระปัจจิมวาจา

[๑๔๓] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้ารับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ เราขอเตือนพวกเธอว่า สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา พวกเธอจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด. นี่เป็นพระปัจจิมวาจาของพระตถาคต.

พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค เล่ม ๒ ภาค ๑ หน้าที่ ๓๒๒

ข้อความจากอรรถกถา

...บทว่า อปฺปมาเทน สมฺปาเทถ ความว่า จงยังกิจทั้งปวงให้สำเร็จด้วยความไม่ไปปราศจากสติ. ดังนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงบรรทมที่เตียงปรินิพพาน ประทานพระโอวาทที่ประทานมา ๔๕ พรรษา รวมลงในบทคือความไม่ประมาทอย่างเดียวกันเท่านั้น.

ไม่นานหนอ กายนี้จักนอนทับแผ่นดิน กายนี้มีวิญญูญาณไปปราศ อันบุคคลทิ้ง
แล้ว รวากับพ่อนไม้ ไม่มีประโยชน์ฉะนั้น.

พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท เล่ม ๑ ภาค ๒ ตอน ๑ หน้าที ๓๘๘

การเดินทางไปประเทศอินเดียครั้งนี้ ได้สิ้นสุดลงไปแล้ว แต่การเดินทางในสังสารวัฏฏ์ของทุกคนยังไม่วันที่จะสิ้นสุดได้โดยง่าย ประโยชน์อันใด ก็กับการที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ในชาตินี้ คือ คำถามที่ควรถามตนเองอยู่ทุกเมื่อเชิ้อวัน ของผู้ที่ไม่ประมาทกับการที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ในชาตินี้ และทุกๆ ชาติ ความเข้าใจขึ้น ในความจริง ของสิ่งที่มีจริงๆ ที่กำลังปรากฏ ในทุกๆ ขณะนี้ย่อมนำมาซึ่งความปิติ ชื่นบาน ในกุศลธรรมประการต่างๆ ที่เกิดขึ้น เป็นไป จากการสะสม อบรม บ่อยๆ เนืองๆ กราบพระรัตนตรัย ด้วยใจชื่นบานครับ

www.dhammadhome.com **ทำดี และ ศึกษาพระธรรม**

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านด้วยครับ

